

CESTA DO PEKEL A ZPĚT (2. světová válka v Evropě 1939–1945)

OTÁZKY 1. kola

autor: Mgr. Miroslav Stulák

konzultanti (ČR):

PhDr. Milan Bárta, Ph.D.
PhDr. Petr Blažek, Ph.D.
prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.
Mgr. Michal Macháček, Ph.D.
doc. PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.
PhDr. Jiří Plachý, Ph.D.
PhDr. Daniel Povolný, Ph.D.
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. PhDr. Vít Smetana, Ph.D.

konzultant (SR):

prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.

Zakroužkujte správnou odpověď.

1. otázka: V souladu s paktem Ribbentrop-Molotov bylo v létě 1940 připojeno k Sovětskému svazu území:

- a) Besarábie
- b) Haliče
- c) Podkarpatské Rusi
- d) Karelíje

2. otázka: Který z nejvyšších nacistických činitelů byl od roku 1941 Hitlerovým dekretem určen za vůdceva nástupce a byl jím do sklonku dubna 1945?

- a) Hermann Göring
- b) Reinhard Heydrich
- c) Heinrich Himmler
- d) Adolf Eichmann

3. otázka: V dubnu 1941 zahájily německé jednotky útok proti Jugoslávii. Agrese se po boku německého Wehrmachtu nezúčastnily jednotky:

- a) Itálie
- b) Bulharska
- c) Maďarska
- d) Rumunska

4. otázka: Útoky „létajících bomb“, známých jako V-1, začaly na Londýn dopadat v průběhu:

- a) stalingradské bitvy
- b) vylodění spojenců na Sicílii
- c) těžkých bojů v Normandii
- d) operace Market-Garden

5. otázka: Adolf Hitler vydal rozkaz k nasazení tisíců příslušníků výsadkových jednotek pouze v případě bojů:

- a) o Krétu
- b) o Maltu
- c) u Stalingradu
- d) u Kurska

6. otázka: Na sklonku války se pokusil jeden z nejbližších Hitlerových spolupracovníků dohodnout separátní příměří se západními spojenci. Jednalo se o:

- a) Heinricha Himmlera
- b) Martina Bormanna
- c) Rudolfa Hesse
- d) Josepha Goebbelse

7. otázka: Dne 22. června 1941 zahájila německá armáda útok proti Sovětskému svazu. Po boku Wehrmachtu útočily v prvních měsících operace Barbarossa také jednotky:

- a) Itálie a Japonska
- b) Finska a Rumunska
- c) Portugalska a Maďarska
- d) Chorvatska a Bulharska

8. otázka: Ve druhé polovině července 1941 odvolal Adolf Hitler svým rozkazem značnou část armád skupiny Střed ze směru na Moskvu a přikázal jí podpořit jižní skupinu při dobývání:

- a) Sevastopolu
- b) Leningradu
- c) Kyjeva
- d) Smolenska

9. otázka: Patřil mezi respektované německé generály, oblíbil si ho i Hitler. Po neúspěšném atentátu z července 1944 mu byla vzhledem k předchozím zásluhám umožněna „dobrovolná“ sebevražda. Oficiálně byl za příčinu smrti označen srdeční infarkt způsobený následky zranění a byl mu vypraven státní pohřeb. Jednalo se o:

- a) Otto Skorzenyho
- b) Heinze Guderiana
- c) Erwina Rommela
- d) Hanse Franka

10. otázka: Koncem srpna 1943 se sovětským jednotkám podařilo definitivně osvobodit město, na jehož území a v blízkém okolí se během necelých dvou let uskutečnily čtyři bitvy, v průběhu kterých padly statisíce vojáků na obou stranách včetně desetitisíců civilistů. Jednalo se o:

- a) Charkov
- b) Kyjev
- c) Minsk
- d) Smolensk

11. otázka: Kromě Londýna dopadaly létající bomby V-1 nejčastěji na město:

- a) Brusel
- b) Amsterdam
- c) Rotterdam
- d) Antverpy

12. otázka: Italské, chorvatské, maďarské a rumunské jednotky bojovaly po boku Wehrmachtu v bitvě:

- a) u Stalingradu
- b) u Leningradu
- c) u Moskvy
- d) u Kurského oblouku

13. otázka: Z okupovaného území Sovětského svazu a Polska byly miliony lidí poslány na nucené práce na německém území. Třetí nejpočetnější skupinu zahraničních dělníků v Německu představovali obyvatelé:

- a) vichistické Francie
- b) Řecka
- c) Maďarska
- d) Itálie

14. otázka: V době 2. světové války bylo strategicky významné území Gibraltaru v jižní části Pyrenejského poloostrova pod kontrolou:

- a) vichistické Francie
- b) Španělska
- c) Německa
- d) Velké Británie

15. otázka: V průběhu 2. světové války na evropském území opustil Josif Vissarionovič Stalin území Sovětského svazu:

- a) jednou
- b) dvakrát
- c) třikrát
- d) ani jednou

16. otázka: Ve kterém z uvedených období produkoval německý válečný průmysl nejvíce vojenského materiálu?

- a) počátkem roku 1940
- b) v polovině roku 1941
- c) na sklonku roku 1943
- d) na jaře roku 1945

17. otázka: Scapa Flow byla v průběhu 2. světové války:

- a) základnou válečného loďstva britských ozbrojených sil
- b) výcvikovým střediskem speciálních britských jednotek Commandos
- c) centrem britské kontrarozvědky MI6
- d) zajateckým táborem pro německé letce nedaleko Manchesteru

18. otázka: Klíčovou roli v „konečném řešení židovské otázky“, často osobním dohlížením na deportace tisíců Židů z okupovaných území, sehrál:

- a) Reinhard Heydrich
- b) Adolf Eichmann
- c) Hans Frank
- d) Ernst Kaltenbrunner

19. otázka: Nelidské prostředí, brutalita dozorců a především smutně proslulé „schody smrti“ jsou znaky koncentračního tábora:

- a) Mauthausen
- b) Dachau
- c) Sobibor
- d) Stalwag III

20. otázka: V únoru 1945 došlo k ničivému bombardování německého města Drážďany. Nálety uskutečnilo:

- a) pouze britské bombardovací letectvo
- b) pouze americké bombardovací letectvo
- c) sovětské bombardovací letectvo
- d) v první vlně britské a ve druhé vlně americké bombardovací letectvo

21. otázka: Tzv. mainilský incident byl záminkou pro útok:

- a) německé armády proti Polsku
- b) sovětské armády proti Finsku
- c) italské armády proti Albánii
- d) bulharské armády proti Jugoslávii

22. otázka: Německého konstruktéra raket V-2 Wernhera von Brauna zadržely na sklonku války v rámci projektu Paperclip speciální jednotky:

- a) sovětské armády
- b) francouzské armády
- c) americké armády
- d) britské armády

23. otázka: Od roku 1940 bylo na příkaz Heinricha Himmlera umožněno vstupovat do jednotek SS vhodným zájemcům z řad obyvatel:

- a) Norska, Portugalska a Španělska
- b) Švédska, Estonska a Běloruska
- c) Norska, Dánska a Nizozemska
- d) Itálie, Chorvatska a Bulharska

24. otázka: Který představitel třetí říše oficiálně informoval sovětskou stranu, že Německo dnem 22. června 1941 vstoupilo do války se Sovětským svazem?

- a) diplomat Friedrich Werner von der Schulenburg
- b) ministr zahraničí nacistického Německa Joachim von Ribbentrop
- c) říšský kancléř Adolf Hitler
- d) zástupce Německa ve Společnosti národů Konstantin von Neurath

25. otázka: V roce 1942 byla na východní frontu vyslána spojenecká vojenská skupina. Jednalo se o:

- a) piloty francouzské letky Normandie
- b) příslušníky britských Commandos
- c) příslušníky amerických Rangers
- d) belgické výsadkáře

26. otázka: Americkým jednotkám v Evropě velel generál:

- a) Omar Bradley
- b) George Patton
- c) Douglas MacArthur
- d) Alexander Haig

27. otázka: Mezi květnem a červencem 1944 bylo do vyhlazovacího koncentračního tábora Osvětim deportováno přes 400 000 Židů z:

- a) Rumunska a Bulharska
- b) Maďarska
- c) Řecka a Jugoslávie
- d) Francie

28. otázka: Na postupimské konferenci došlo k vymezení východních hranic Německa včetně Východního Pruska. Oblast kolem města Královce (Königsberg) byla přiznána:

- a) Polsku
- b) Německu
- c) Litvě
- d) Sovětskému svazu

29. otázka: V závěrečných měsících války se úřady nacistického Německa rozhodly umístit statisíce německých uprchlíků z Východního Pruska, převážně starce, ženy a děti, na území:

- a) Norska
- b) Švédska
- c) Španělska
- d) Dánska

30. otázka: Za podpory nacistického Německa vznikl na jaře 1941 fašisticky orientovaný chorvatský stát a na chorvatsko-bosenské hranici byl vybudován nechvalně proslulý koncentrační tábor Jasenovac, kde bylo do konce války zavražděno kolem půl milionu lidí z řad Židů, Romů a zejména:

- a) Srbů
- b) Černoorců
- c) Slovinců
- d) Chorvatů

31. otázka: Ve 2. světové válce sehrála jedna země rozporuplnou roli. Na jejím území působili diplomaté, zpravodajci a agenti hlavních válečných států. Po celou dobu války tam fungovaly mezinárodní finanční instituce a místní banky vykupovaly od nacistů nakradené zlato. V řadě případů tamní úřady vracely uprchlíky z třetí říše. Jednalo se o:

- a) Švédsko
- b) Švýcarsko
- c) Lichtenštejnsko
- d) Chorvatsko

32. otázka: Letecká bitva o Británii začala 10. června 1940 útokem Luftwaffe:

- a) na průmyslové město Coventry
- b) na přístavy na jihu Anglie
- c) na obytné čtvrtě Londýna
- d) na letecké továrny v britském vnitrozemí

33. otázka: Operace Barbarossa byla oproti původním předpokladům německého generálního štábu odložena o pět týdnů. Čím to bylo způsobeno?

- a) neplánovaným obsazováním území Jugoslávie a Řecka
- b) dočasným nedostatkem pohonných hmot
- c) porážkou v letecké bitvě o Anglii
- d) nepříznivým počasím

34. otázka: Na konci januára 1941 sa fašistická organizácia Železná garda pokúsila obsadením vládných budov v hlavnom meste prevziať moc v krajine. Hitlerovu podporu však nezískali a pokus o prevrat bol potlačený. V ktorom štáte sa tieto udalosti odohrali?

- a) Bulharsko
- b) Rumunsko
- c) Maďarsko
- d) Dánsko

35. otázka: V rámci akcie Reinhard bolo od prvých mesiacov roku 1942 do novembra 1943 zavraždených v troch vyhladzovacích koncentračných táboroch zhruba 1 500 000 Židov. Išlo o:

- a) Belzec, Mauthausen a Sobibor
- b) Belzec, Buchenwald a Osviencim
- c) Bergen-Belsen, Sobibor a Treblinka
- d) Belzec, Sobibor a Treblinka

36. otázka: V priebehu vylodenia na pobreží Normandie v júni 1944 zvädzali väčšinou anglo-americké jednotky ťažké boje s nemeckými obrancami Atlantického valu. Na pláži Juno bojovali s britskými jednotkami tiež príslušníci pancierovej brigády a pešej divízie:

- a) poľskej armády
- b) kanadskej armády
- c) francúzskej armády
- d) belgickej armády

37. otázka: Hitlerov obľúbenec podplukovník zbraní SS Otto Skorzeny mal za sebou dve úspešné akcie, ktorým velil - oslobodenie Benita Mussoliniho v septembri 1943 a organizáciu protihorthyovského puču v Budapešti, ktorým sa v Maďarsku dostala k moci fašistická strana Šípových krížov. Na konci roka 1944 ho vodca poveril ďalšou úlohou. Akou?

- a) uskutočniť atentát na britského maršala Bernarda Montgomeryho
- b) bezpečne ukryť nakradnuté židovské zlato v alpskej horskej pevnosti
- c) zorganizovať záškodnícku operáciu v priebehu ofenzívy v Ardenách
- d) zorganizovať oslobodenie Rudolfa Hessa z britského zajatia

38. otázka: Na začiatku júla 1943 tragicky zahynul pri leteckom nešťastí pri Gibraltare predseda poľskej exilovej vlády. Bol ním:

- a) Wojciech Jaruzelski
- b) Stanisław Mikołajczyk
- c) Władysław Sikorski
- d) Władysław Anders

39. otázka: S blížiacim koncom vojny sa Adolf Hitler začal zaoberať myšlienkou, že nepriateľovi zanechá spálenú krajinu – zničí všetko, od tovární až po vodovody. Touto úlohou, ktorá však nebola splnená, poveril ministra pre zbrojenie a vojnovú výrobu:

- a) Hermanna Göringa
- b) Josepha Goebbelsa
- c) Fritza Todta
- d) Alberta Speera

40. otázka: K sprisahaniu proti Adolfovi Hitlerovi z júla 1944 sa nepridal:

- a) Ludwig Beck
- b) Wilhelm Keitel
- c) Henning von Tresckow
- d) Friedrich Olbricht

41. otázka: V prvých mesiacoch operácie Barbarossa skupina armád Juh obsadila v lete 1941 západnú Ukrajinu, na obklúčení strategicky významného prístavu Odesa sa rozhodujúcou mierou podieľali jednotky:

- a) bulharskej armády
- b) maďarskej armády
- c) chorvátskej armády
- d) rumunskej armády

42. otázka: Nacisti uskutočňovali v okupovaných a spojeneckých krajinách rasovú politiku vychádzajúcu z norimberských zákonov a nútili k nej i miestne kolaborantské vlády. Niektoré krajiny ale dokázali tejto politike úspešne čeliť. Ktorá trojica štátov ochránila svojich židovských spoluobčanov pred deportáciami a vyhladením?

- a) Bulharsko, Dánsko a Fínsko
- b) Bulharsko, Maďarsko a Rumunsko
- c) Belgicko, Francúzsko a Holandsko
- d) Maďarsko, Nórsko a Fínsko

43. otázka: V prvých mesiacoch roku 1941 sa k tzv. Paktu troch (Nemecko, Taliansko, Japonsko) pripojilo niekoľko ďalších krajín. V jednom prípade však pripojenie trvalo len niekoľko dní, lebo nasledoval štátny prevrat a okamžité vystúpenie krajiny z paktu. Išlo o:

- a) Juhosláviu
- b) Fínsko
- c) Rumunsko
- d) Bulharsko

44. otázka: Rokovania postupimskej konferencie konané v dňoch 17.07.– 02.08. 1945 boli na niekoľko desiatok hodín prerušené. Čo bolo príčinou?

- a) zdravotná indispozícia J. V. Stalina
- b) nečakané výsledky britských parlamentných volieb
- c) úmrtie v rodine amerického prezidenta Harryho Trumana
- d) rokovanie amerického Kongresu s nevyhnutnou účasťou prezidenta

45. otázka: Na konci júla 1942 sa Adolf Hitler pod dojmom rýchleho postupu nemeckých armád v smere na Stalingrad rozhodol pozmeniť plán a približne polovica jednotiek potom zamierila:

- a) k Uralu
- b) k prístavu Murmansk
- c) ku Kaukazu
- d) k polostrovu Krym

46. otázka: V priebehu vojny vznikla divadelná hra Matka Kuráž a jej deti, dráma o žene, ktorú živí vojna, ale súčasne jej berie jej najbližších. Kto je autorom hry?

- a) Bertold Brecht
- b) George Bernard Shaw
- c) Luigi Pirandello
- d) Maxim Gorkij

47. otázka: Bojov o Berlín v apríli a máji 1945 sa zo sovietskych maršalov nezúčastnil:

- a) R. J. Malinovskij
- b) G. K. Žukov
- c) I. S. Konev
- d) K. S. Moskalenko

48. otázka: Oslobodenie koncentračných táborov na nemeckom území sa uskutočnilo väčšinou zásluhou britských a amerických vojakov. Pre mnohých z nich znamenal pohľad na tisícky mŕtvov či žijúcich kostlivcov traumou, ktorej sa nezbavili do konca života. V prípade jedného koncentračného tábora sa osloboditelia rýchlo rozhodli o jeho likvidácii. Išlo o:

- a) Mauthausen
- b) Sachsenhausen
- c) Dachau
- d) Bergen-Belsen

49. otázka: Ktorý z nasledujúcich štátov bol obsadený nacistickým Nemeckom najneskôr?

- a) Nórsko
- b) Poľsko
- c) Belgicko
- d) Grécko

50. otázka: Anne Franková bola židovským dievčaťom, ktoré sa spolu so svojou rodinou ukryvalo pred nacistami a písalo si denník, povojnové vydanie ktorého ju preslávilo. Úkryt bol ale prezradený a celá rodina skončila v koncentračnom tábore. Kto ako jediný z rodiny prežil hrôzy 2. svetovej vojny?

- a) otec Otto
- b) sestra Margot
- c) matka Edith
- d) Anne

pozn: Správna odpoveď = **1 bod** (maximální počet bodů 1. kola = **51**)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 1. kola

1. **a** Besarábie
2. **a** Hermann Göring
3. **d** Rumunská
4. **c** těžkých bojů v Normandii
5. **a** o Krétu
6. **a** Heinricha Himmlera
7. **b** Finska a Rumunská
8. **c** Kyjeva
9. **c** Erwina Rommela
10. **a** Charkov
11. **d** Antverpy
12. **a** u Stalingradu
13. **a** vichistické Francie
14. **d** Velké Británie
15. **a** jednou
16. **c** na sklonku roku 1943
17. **a** základnou válečného loďstva britských ozbrojených sil
18. **b** Adolf Eichmann
19. **a** Mauthausen
20. **d** v první vlně britské a ve druhé vlně americké bombardovací letectvo
21. **b** sovětské armády proti Finsku
22. **c** americké armády
23. **c** Norska, Dánska a Nizozemska
24. **a** diplomat Friedrich Werner von der Schulenburg
25. **a** piloty francouzské letky Normandie
26. **a** Omar Bradley
27. **b** Maďarska
28. **d** Sovětskému svazu
29. **d** Dánska
30. **a** Srbů
31. **b** Švýcarsko
32. **b** na přístavy na jihu Anglie
33. **a** neplánovaným obsazením území Jugoslávie a Řecka
34. **b** Rumunsko
35. **d** Belzec, Sobibor a Treblinka
36. **b** kanadskej armády
37. **c** zorganizovať záškodnícku operáciu v priebehu ofenzívy v Ardenách
38. **c** Władysław Sikorski
39. **d** Alberta Speera
40. **b** Wilhelm Keitel
41. **d** rumunskej armády
42. **a** Bulharsko, Dánsko a Fínsko
43. **a** Juhosláviu
44. **b** nečakané výsledky britských parlamentných volieb
45. **c** ku Kaukazu
46. **a** Bertold Brecht
47. **a** R. J. Malinovskij
d K. S. Moskalenko
48. **d** Bergen-Belsen
49. **d** Grécko
50. **a** otec Otto

CESTA DO PEKEL A ZPĚT (2. světová válka v Evropě 1939–1945)

OTÁZKY 2. kola

konzultanti (ČR):

PhDr. Milan Bárta, Ph.D.
PhDr. Petr Blažek, Ph.D.
prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.
Mgr. Michal Macháček, Ph.D.
doc. PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.
PhDr. Jiří Plachý, Ph.D.
PhDr. Daniel Povolný, Ph.D.
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. PhDr. Vít Smetana, Ph.D.

konzultant (SR):

prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.

autor: Mgr. Miroslav Stulák

Na vyznačené místo napište správnou odpověď.

1. otázka: V průběhu prvních válečných let jednotky Wehrmachtu obsadily několik evropských zemí. Které dvě země zabraly vždy během jediného dne?

.....

2. otázka: Proslulý francouzský herec se přidal k Svobodným Francouzům, nejprve bojoval v severní Africe a poté se zúčastnil vylodění v Normandii. Byl rovněž jedním z těch, kdo osvobodili Paříž. Jako velitel tanku se dostal až k Orlímu hnízdu v Berchtesgadenu. Uveďte alespoň jeho příjmení.

.....

3. otázka: Jeho jméno se stalo synonymem nacistického kolaboranta. Po vzoru NSDAP založil fašistickou stranu Národní shromáždění (= Nasjonal Samling). Během německé invaze 1940 provedl puč a v roce 1942 byl Němci jmenován ministerským předsedou. Uveďte název země a alespoň příjmení nechvalně proslulého kolaboranta.

.....

4. otázka: Německá protinacistická odbojová organizace vedená studentkou Sophií Schollovou, která byla za tuto činnost spolu se svým bratrem Hansem a dalšími spolupracovníky popravena, se jmenovala

.....

5. otázka: Belgická pevnost Eben-Emael měla zemi ochránit před předpokládanou německou agresí a byla považována za nedobytnou. Příslušníci kterých specializovaných jednotek německé armády vyřadily její obranný systém z provozu?

.....

6. otázka: Jak se jmenovala německá bitevní loď, která během své první plavby v květnu 1941 nejprve potopila britský bitevní křižník Hood a kterou Britové několik dní poté poslali ke dnu?

.....

7. otázka: V létě roku 1943 došlo v jednom z nacistických vyhlazovacích táborů ke vzpouře vězňů. Zhruba třem stovkám vězňů se podařilo uprchnout, z nich asi šedesát se dožilo konce války. Na podzim téhož roku došlo v jiném táboře rovněž ke vzpouře za účasti zhruba 600 vězňů. Napište názvy obou vyhlazovacích táborů:

.....

8. otázka: V prvních týdnech 2. světové války bombardovalo německé letectvo hlavní město Polska Varšavu a zejména její střed byl citelně poškozen. V polovině května 1940 čekal podobný osud další významné evropské město, jehož historické centrum bylo zcela zničeno, zahynulo téměř 1 000 civilistů. Uveďte jeho název:

.....

9. otázka: Kromě britských pilotů se bitvy o Anglii účastnili též letci z řady dalších zemí. Šlo především o dobrovolníky z britských dominií i kolonií a exulanty z Evropy. Kterí piloti ze země starého kontinentu tvořili nejpočetnější skupinu?

.....

10. otázka: Příkladem antisemitského propagandistického filmu natočeného z podnětu Josepha Goebbelse je adaptace Feuchtwangerova románu v režii Veita Harlana. Napište název filmu, který byl natočen v roce 1940.

.....

11. otázka: Od prvních výstřelů operace Barbarossa se symbolem hrdinného odporu příslušníků Rudé armády během prvních dnů Velké vlastenecké války (22. červen - 29. červen) staly boje o:

.....

12. otázka: Kdo z nejbližších spolupracovníků Adolfa Hitlera zůstal spolu se svou manželkou a dětmi v jeho přítomnosti do posledních chvil vůdcova života 30. dubna 1945? Uveďte jeho jméno a příjmení.

.....

13. otázka: Vojáci které země, kromě jednotek Německa, Itálie a Španělska, se zúčastnili blokády Leningradu v letech 1941 – 1944?

.....

14. otázka: Uveďte název smutně proslulé jednotky vojenské kontrarozvědky, jejímž hlavním úkolem bylo odhalování zrádců a kolaborantů v řadách Rudé armády, boj proti kapitulantství, byla ale pověřována i dalšími úkoly.

.....

15. otázka: Metronom, přístroj, který rovnoměrně odklepával rytmus hudební skladby, se stal symbolem kterého města v průběhu 2. světové války?

.....

16. otázka: Rozkaz Lidového komisariátu obrany Sovětského svazu z 28. července 1942 č. 227 zakazoval důstojníkům i vojákům:

..... bez rozkazů vyššího velení

17. otázka: V priebehu bojov na východnom fronte sovietske orgány pokračovali v podpore činnosti hudobného armádneho súboru, ktorého členovia koncertovali pri odchodoch vojakov na front, priamo na bojiskách i v lazaretoch. Napíšte priezvisko zakladateľa súboru.

.....

18. otázka: Príslušníci sovietskej tajnej polície NKVD (= Ľudový komisariát vnútorných záležitostí) uskutočnili v jarných mesiacoch roku 1940 bezprecedentný masaker tisícok zadržaných poľských dôstojníkov. Napíšte aspoň priezvisko osoby, ktorá stála po celý čas 2. svetovej vojny na čele tejto zločineckej organizácie.

.....

19. otázka: Na začiatku marca 1945 začali nemecké jednotky poslednú ofenzívu na východnom fronte. Znovuobsadenie ktorého významného mesta bolo hlavným cieľom operácie Jarné zobudenie (= Frühlingserwachen)?

.....

20. otázka: Ktoré hlavné mesto okupované Nemcami po 1. septembri 1939 ako prvé navštívil vodca osobne?

.....

21. otázka: Napíšte názov nemeckej divízie SS, ktorá sa v priebehu 2. svetovej vojny vypracovala na jednu z najefektívnejších formácií tretej ríše. V znaku mala ľudskú lebku.

.....

22. otázka: Ktorý európsky štát bol v priebehu 2. svetovej vojny ušetrený od nemeckej invázie, napriek tomu, že sa priebežne vypracovalo niekoľko plánov taliansko-nemeckého bleskového útoku?

.....

23. otázka: Ktorý neutrálny štát poskytol nemeckým jednotkám svoje železnice (jún – júl 1942) v priebehu invázie do Sovietskeho zväzu?

.....

24. otázka: Napíšte názov organizácie poľskej exilovej vlády, ktorá pôsobila na Nemcami okupovanom poľskom území v rokoch 1942-1945. Jej úlohou bolo pomáhať Židom a hľadať pre nich bezpečné útočisko. Slávnou tvárou organizácie bola sociálna pracovníčka a učiteľka Irena Sendlerová.

.....

25. otázka: V roku 1944 vznikla vo Veľkej Británii filmová adaptácia Shakespearovej hry Henrich V., v ktorej titulná postava vyzýva v slávnom monológovi Angličanov do boje. Réžie filmu sa ujal a hlavnú úlohu stvárnil:
(treba uviesť meno a priezvisko)

.....

pozn: Správna odpoveď = 2 body (maximální počet bodů 2. kola = 56)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 2. kola

1. otázka: **Dánsko + Lucembursko**
2. otázka: **Gabin**
3. otázka: **Norsko + Quisling**
4. otázka: **Bílá růže**
5. otázka: **výsadkáři (= parašutisté)**
6. otázka: **Bismarck**
7. otázka: **Treblinka + Sobibor**
8. otázka: **Rotterdam**
9. otázka: **Poláci**
10. otázka: **Žid Süs**
11. otázka: **brestskou pevnost**
12. otázka: **Joseph Goebbels**
13. otázka: **Finska**
14. otázka: **Směrš**
15. otázka: **Leningradu**
16. otázka: **ustupovat**
17. otázka: **Alexandrov**
18. otázka: **Berija**
19. otázka: **Budapešť**
20. otázka: **Varšavu**
21. otázka: **Totenkopf**
22. otázka: **Švajčiarsko**
23. otázka: **Švédsko**
24. otázka: **Žegota**
25. otázka: **Laurence Olivier**

CESTA DO PEKEL A ZPĚT (2. světová válka v Evropě 1939–1945)

OTÁZKY 3. kola část A

konzultanti (ČR):

PhDr. Milan Bárta, Ph.D.
PhDr. Petr Blažek, Ph.D.
prof. PhDr. Milan Hlavačka, CSc.
Mgr. Michal Macháček, Ph.D.
doc. PhDr. Pavel Mücke, Ph.D.
PhDr. Jiří Plachý, Ph.D.
PhDr. Daniel Povolný, Ph.D.
prof. PhDr. Jan Rychlík, DrSc.
doc. PhDr. Vít Smetana, Ph.D.

konzultant (SR):

prof. PhDr. Roman Holec, DrSc.

autor: Mgr. Miroslav Stulák

1) Spojte jednotlivé pojmy tak, aby spolu jednoznačně logicky souvisely. Přiřazené pojmy lze použít jen jednou.

1) kolaborace	1 +	A) přístav Narvik
2) Franz Stangl	2 +	B) konvoj PQ-1
3) V. I. Čujkov	3 +	C) Utah
4) generál N. F. Vatutin	4 +	D) Sobibor + Treblinka
5) Varšava	5 +	E) Westerplatte
6) železná ruda	6 +	F) Pobaltí 1941
7) Archangelsk	7 +	G) Banderovci
8) Overlord	8 +	H) Philippe Pétain
9) Schleswig-Holstein	9 +	CH) Stalingrad
10) armádní skupina Sever	10 +	I) Zemská armáda

2) K příjmením významných armádních činitelů 2. světové války dopište stát, na jehož straně bojovali.

1. Berling Z.
2. Harris A.
3. Bradley O.
4. Skorzeny O.
5. Mannerheim C.

3) K uvedeným časovým údajům dopište místo, které bylo osvobozeno od německé okupace: (Osvětim, Bergen-Belsen, Kodaň, Budapešť, most u Remagenu)

1. (leden 1945)
2. (únor 1945)
3. (březen 1945)
4. (duben 1945)
5. (květen 1945)

4) K charakterovým vlastnostiam a typickým znakom generálov dopíšte priezvisko:
(de Gaulle Charles, Montgomery Bernard, Patton George, Rommel Erwin, Žukov G. K.):

- ambiciózny, trpezlivý, vyčkávajúci, arogantný // **baret**
- svojrázny, výstredný, tvrdohlavý, drsný // **kolt za pásom**
- ambiciózny, neľútostný // **dával na obdiv svoje vyznamenania**
- odvážny, kamarátsky, húževnatý, riskujúci // **brigadírka s okuliarmi**
- odvážny, tvrdohlavý // **vysoký 1,96 cm a výrazný nos**

5) K charakterovým vlastnostiam politických osobností dopíšte priezvisko:
(Hitler Adolf, Churchill Winston, Mussolini Benito, Roosevelt Franklin D., Stalin Josif V.):

- nenávistný, skvelý rétor, labilný, poverčivý, náladový - **vlčiak**
- nedôverčivý, hrdý, pomstychtivý, mocichtivý, egoista - **fajka**
- bystrý, samolúby, statočný, predvídavý, cieľavedomý, vtipný - **cigara**
- zahľadený do seba, egoista, naivný, oportunist, krutý - **plešina**
- mierny, cieľavedomý, vlastenec, naivný, diplomat - **Eleonóra**

6) Napíšte priezvisko autora denníku a v ktorom meste bol napísaný:

28. decembra 1941 umrela Žeňa, o 12:30 predpoludním

Babička umrela 25. januára 1942, o 3. h. popoludní

Ljoka umrel 17. marca, o 5. ráno

Strýčko Vasja umrel 13. apríla o 2 h. v noci

Strýčko Ljoša 10. mája, o 4. popoludní

Mama - 13. mája 1942, 7:30 ráno

..... *umreli, umreli všetci, zostala len Táňa*

..... +

7) K nasledujúcim prejavom dopíšte meno a priezvisko autora slov. V reakcii na akú udalosť boli prednesené?

A) „*Ludia hovoria, že americký vojak nevie, prečo vlastne bojuje, teraz aspoň vie, proti komu bojuje!*“

..... +

B) „*Nemôžem Vám sľúbiť nič než krv, drinu, pot a slzy. Budeme brániť náš ostrov za akúkoľvek cenu, budeme bojovať na plážach, budeme bojovať na poliach, v mestách i na kopcoch a nikdy sa nevzdáme!*“

..... +

C) „Ešte nikdy v dejinách ľudských zápasov nedžilo toľko ľudí tak veľa niekoľkým málo jedincom.“

..... +

D) „Pýtam sa Vás: chcete totálnu vojnu? Ešte totálnejšiu? Ešte radikálnejšiu vojnu, než akú si dokážeme predstaviť?“

..... +

8) K nasledujúcim osobnostiam 2. svetovej vojny napíšte, v akom poradí spáchali samovraždu či boli popravení: (Joseph Goebbels, Adolf Hitler, Benito Mussolini, Erwin Rommel, Claus von Stauffenberg)

(21. júl 1944)

A.

(14. október 1944)

B.

(28. apríl 1945)

C.

(30. apríl 1945)

D.

(1. máj 1945)

E.

9) K nasledujúcim mestám Sovietskeho zväzu napíšte, v akom poradí boli oslobodené Červenou armádou: (Kyjev, Minsk, Stalingrad, Leningrad, Sevastopol)

(február 1943)

A.

(november 1943)

B.

(január 1944)

C.

(máj 1944)

D.

(júl 1944)

E.

10) Napíšte meno a priezvisko autora žiadosti, priezvisko osoby, ktorej bola určená a v ktorom mesiaci roku 1945 bolo prísne tajné posolstvo odoslané:

„Na západe prebiehajú veľmi ťažké boje a v ktoromkoľvek okamžiku sa môže stať, že vrchné veliteľstvo bude povolané urobiť ďalekosiahle rozhodnutie. Sám z vlastnej skúsenosti viete, aká znepokojujúca je situácia, keď je treba brániť veľmi široký front po dočasnej strate iniciatívy. Pre generála Eisenhowera je veľmi žiaduce a potrebné vedieť v hrubých rysoch, čo plánujete, lebo sa to samozrejme prejaví pri všetkom jeho a našom závažnom rozhodovaní. Budem Vám vďačný, ak nám budete môcť povedať, či môžeme počítať s veľkou ofenzívou. Považujem túto vec za naliehavú.“

..... + +

OTÁZKY 3. kola část B

1) Vojáci kterého státu jsou zachyceni na fotografii?

A)

B)

C)

2) K fotografiím zbraní 2. světové války dopište správné označení: (nápověda T-34, B-24, Ju-52, V-1, MP40, BM-13, Sten MK II, Willys MB, U-123)

A)

.....

B)

.....

C)

.....

D)

.....

E)

.....

F)

.....

G)

.....

H)

.....

CH)

.....

3) Pod známou fotografií dopište místo, případně město, kdy byla pořízena.

A)

.....

B)

.....

C)

.....

D)

.....

E)

.....

F)

.....

4) Pod známou fotografií dopište rok, kdy byla pořízena:

A)

.....

B)

.....

C)

.....

D)

.....

E)

.....

F)

.....

5) Napište alespoň příjmení osobnosti na fotografii.

1)

2)

3)

4)

5)

6)

7)

8)

9)

10)

11)

12)

13)

14)

15)

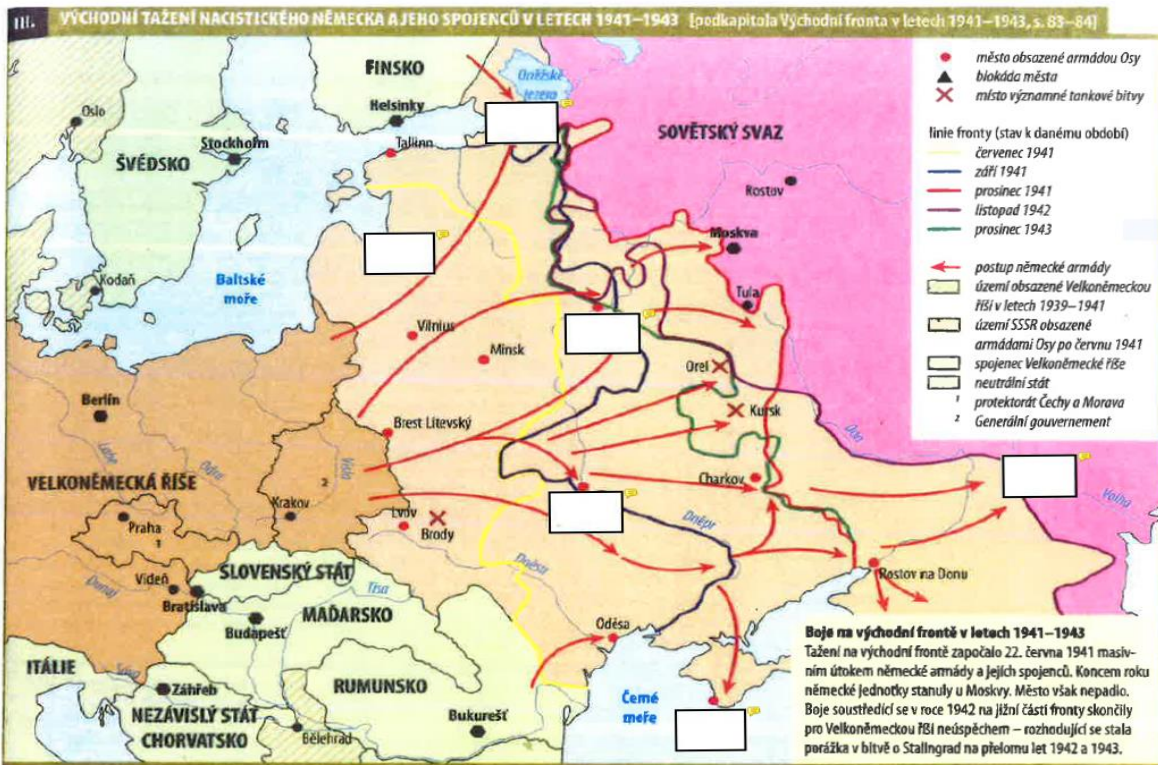

16)

OTÁZKY 3. kola část C

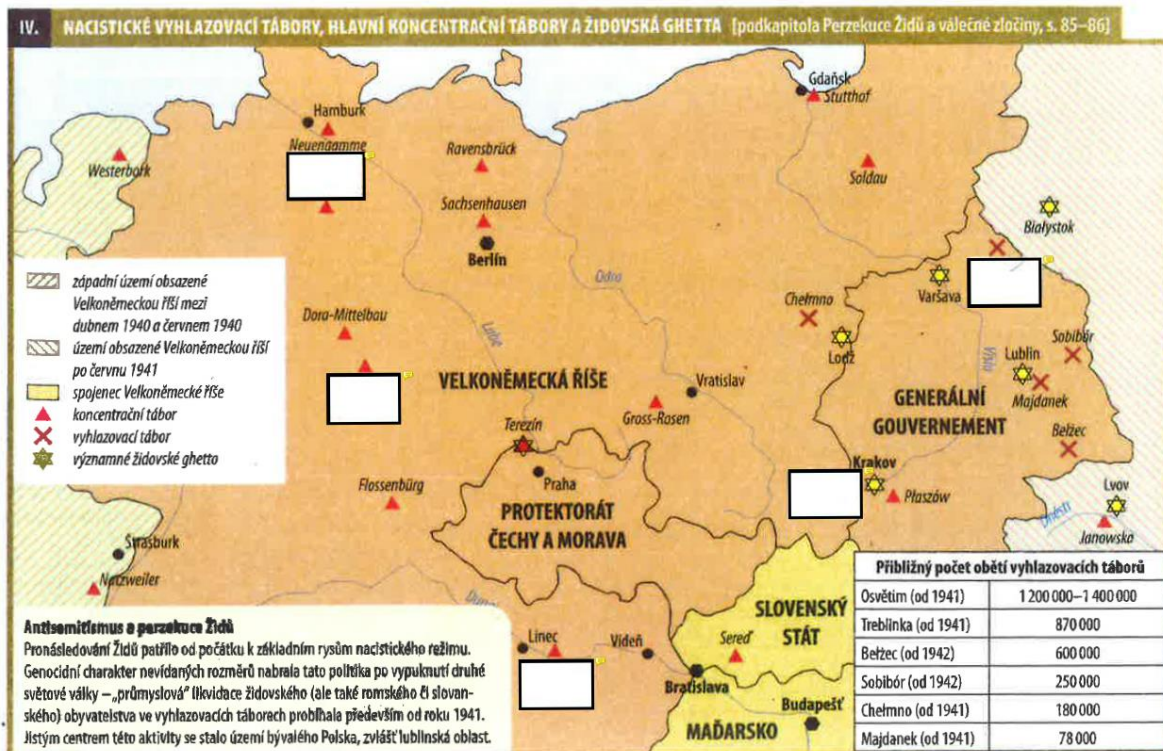
1. Dopište čísla měst, spojených s boji na východní frontě:

1 Riga, 2 Leningrad, 3 Smolensk, 4 Kyjev, 5 Sevastopol, 6 Stalingrad

2. Do políček dopište čísla koncentračních táborů: 1 Osvětim

2 Bergen-Belsen, 3 Treblinka, 4 Buchenwald, 5 Mauthausen

OTÁZKY 3. kola část D

Skladby a písně

1) Uveďte název skladby a alespoň příjmení skladatele.

2) Uveďte název písně.

Kámo, slyšíš temný let vran nad našimi pláněmi?
Kámo, slyšíš tlumený hluk spoutaných zemí?
Hej, partyzáni, dělníci a rolníci, tohle je signál,
že nepřítel dnes večer pozná cenu krve a slz...

Připojte se k sabotáži, vypadněte z kopců, soudruzi!
Vyndejte ze stébel pušky, kulomet, granáty.
Hej, zabijáci, kulkou nebo nožem, zabíjejte rychle!
Hej, sabotéře, postarej se o svého svěřence: dynamit...

To my rozbíjíme vězeňské mříže pro naše bratry,
nenávist na zádech a hlad, který nás žene, bída.
Jsou země, kde lidé sní hluboko ve svých postelích,
tady my, víte, pochodujeme dál a zabíjí nás to, dostáváme na frač...
Ano, dostáváme na frač...

Tady každý ví, co chce, co dělá, když se to stane,
kámo, když padneš, místo tebe vystoupí další ze stínu.
Zítra bude černá krev schnout pod sluncem na silnicích,
zpívat, kolegové, svoboda nás v noci poslouchá...

Zpívejte...
No tak zpívejte...
Zpívejte, kolegové!

3) Uved'te název písně a alespoň příjmení autora hudby.

Povstaň, obrovská země,
povstaň na smrtelný boj!
S fašistickou temnou silou,
s prokletou hordou.

*Ať se blahodárná síla
vzdouvá jako vlna!
Začíná národní válka,
svatá válka!*

..... +

4) Uved'te jméno a příjmení zpěvačky. Které složce britské armády bylo její vystoupení věnováno?

..... +

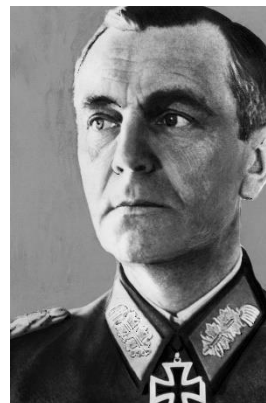
Události

1) Uved'te místo (město) + měsíc + rok, kdy k setkání došlo.

..... + +

2) Uved'te, o kterou událost z února roku 1943 se jedná, dále napište alespoň příjmení německého důstojníka v ukázce a na závěr pojmenujte vojenskou skupinu, které velel.

..... + +

3) Uved'te, ke kterému hlavnímu diplomatickému aktu během Hitlerovy návštěvy došlo a napište měsíc a rok, kdy se tato událost uskutečnila.

..... + +

4) Uved'te hovorové označení německých střemhlavých bombardérů Junkers a název země, při jejímž napadení byly poprvé v průběhu 2. světové války tyto obávané letouny nasazeny.

..... +

5) Uved'te název záchranné operace britsko-francouzské armády. Na přelomu kterých měsíců roku 1940 k evakuaci došlo?

..... +

6) Uved'te příjmení zmocněnce americké vlády, který v roce 1942 společně s Churchilllem navštívil Moskvu. Dále napište příjmení sovětského politika, který je na letišti přivítal, a na závěr pak název sovětské hymny, jež byla hostům na letišti zahrána.

..... +

7) Uved'te název mostu (nikoliv místo), dále pojmenujte řeku, kterou most překlenul, a na závěr napište, ve kterém měsíci roku 1945 se ho americké armádě podařilo obsadit a překonat.

..... +

8) V září 1941 byla zahájena blokáda Leningradu. Uveďte název jezera, po jehož zamrzlé ploše bylo možné od listopadu 1941 do města dovážet potraviny a evakuovat obyvatele. Kolik dní trvala blokáda?

..... +

9) Uveďte název pevnostního systému.

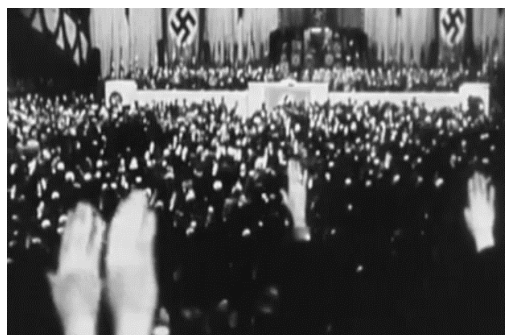
.....

10) Uveďte, po které události Benito Mussolini bezprostředně navštívil Adolfa Hitlera, a napište název komplexu ve Východním Prusku, kde k setkání došlo.

..... +

11) Uveďte jméno a příjmení řečníka a napište, ke kterému konkrétnímu vyhlášení v berlínském Sportpalastu v únoru 1943 z jeho strany došlo.

..... +

12) Uveďte, kterou událost dokument zachycuje, a zároveň napište příjmení Hitlerova oblíbence, který byl klíčovou postavou tajné operace.

..... +

pozn: Správná odpověď = 1 bod (maximální počet bodů 3. kola = 139)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 3. kola

část A

1) Spojte jednotlivé pojmy tak, aby spolu jednoznačně logicky souvisely.

1 + H, 2 + D, 3 + CH, 4 + G, 5 + I, 6 + A, 7 + B, 8 + C, 9 + E, 10 + F

2) K příjmením významných armádních činitelů 2. světové války dopište stát.

Berling Z. - **Polsko**, Harris A. - **Velká Británie**, Bradley O. - **USA**,
Skorzeny O. - **Německo**, Mannerheim C. - **Finsko**

3) K uvedeným časovým údajům dopište místo, které bylo osvobozeno od německé okupace: leden 1945 - **Osvětim**, únor 1945 - **Budapešť**, březen 1945 - **most u Remagenu**, duben 1945 - **Bergen-Belsen**, květen 1945 - **Kodaň**

4) K charakterovým vlastnostem a typickým znakům generálů dopište přízvisko:

ambiciózný, trezlivý, vyčkávající, arogantný// baret	- Montgomery
svojrázny, výstředný, tvrdohlavý, drsný// kolt za pásom	- Patton
ambiciózný, neľútostný// dával na obdiv svoje vyznamenania	- Žukov
odvážny, kamarátsky, húževnatý, riskujúci// brigádírka s okuliarmi	- Rommel
odvážny, tvrdohlavý// vysoký 1,96 cm a výrazný nos	- de Gaulle

5) K charakterovým vlastnostem politických osobností dopište přízvisko:

nenávisťný, skvelý rétor, labilný, poverčivý, náladový - vlčiak	- Hitler
nedôverčivý, hrdý, pomstychtivý, mocichtivý, egoista - fajka	- Stalin
bystrý, samolúby, statočný, predvídavý, cieľavedomý, vtipný - cigara	- Churchill
zahľadený do seba, egoista, naivný, oportunist, krutý - plešina	- Mussolini
mierny, cieľavedomý, vlastenec, naivný, diplomat - Eleonóra	- Roosevelt

6) Napíšte přízvisko autora denníku a v kterom meste bol napísaný:

Savičevová + Leningrad

7) K nasledujúcim prejavom dopište meno a prízvisko autora slov. V reakcii na akú udalosť boli prednesené?

A) **Dwight Eisenhower** + prehliadka **koncentračného tábora** Buchenwald

B) **Winston Churchill** + **po uvedení** do funkcie **ministerského predsedu**

C) **Winston Churchill** + **po leteckej bitke o Veľkú Britániu**

D) **Joseph Goebbels** + **porážka** jednotiek Wehrmachtu pri **Stalingrade**

8) K nasledujúcim osobnostiam 2. svetovej vojny napíšte, v akom poradí spáchali samovraždu či boli popravení:

A) **21. júl 1944** - Claus von Stauffenberg

B) **14. október 1944** - Erwin Rommel

C) **28. apríl 1945** - Benito Mussolini

D) **30. apríl 1945** - Adolf Hitler

E) **1. máj 1945** - Joseph Goebbels

9) K nasledujúcim mestám Sovietskeho zväzu napíšte, v akom poradí boli oslobodené Červenou armádou:

A) **február 1943** - Stalingrad B) **november 1943** - Kyjev

C) **januar 1944** - Leningrad D) **máj 1944** - Sevastopol

E) **júl 1944** - Minsk

10) Napište meno a priezvisko autora žiadosti, priezvisko osoby, ktorej bola určená, a v ktorom mesiaci roku 1945 bolo prísne tajné posolstvo odoslané:
Winston Churchill + Stalin + január

časť B

1) Vojáci ktorého štátu jsou zachyceni na fotografii?

A) Francie B) Německo C) Sovětský svaz

2) K fotografiím zbraní 2. světové války dopište správné označení:

A) B-24 B) MP 40 C) Ju-52 D) BM-13 E) Willys MB F) T-34

G) V-1 H) U-123 CH) Sten MK II

3) Pod známou fotografií dopište místo, případně město, kde byla pořízena.

A) Berlín B) Coventry C) Buchenwald D) most u Remagenu F) Osvětim G) Stalingrad

4) Pod známou fotografií dopište rok, kdy byla pořízena:

A) 1944 B) 1940 C) 1945 D) 1941 E) 1939 F) 1940

5) Napište alespoň příjmení osobnosti na fotografii:

1) Borman 2) Franková 3) Koněv 4) von Manstein 5) Patton 6) Rommel 7) Skorzeny
 8) Antonescu 9) Badoglio 10) Bradley 11) Dönitz 12) Harris 13) Keitel 14) Leclerc
 15) Moulin 16) Sikorski

časť C

časť D

- ukázka č. 1: Šavlový tanec + Chačaturjan
- ukázka č. 2: Píseň partyzánů (= Zpěv partyzánů)
- ukázka č. 3: Svatá válka + Alexandrov
- ukázka č. 4: Vera Lynn + letci (= piloti)
- událost č. 1: Berlín + duben + 1945
- událost č. 2: kapitulace u Stalingradu + Paulus + 6. armáda
- událost č. 3: kapitulace Francie + červen + 1940
- událost č. 4: Štuky + Polsko
- událost č. 5: Dynamo + květen – červen
- událost č. 6: Harriman + Molotov + Internacionála
- událost č. 7: Ludendorffův most + Rýn + březen
- událost č. 8: Ladožské + 872 (772–972)
- událost č. 9: Maginotova linie
- událost č. 10: atentát na Adolfa Hitlera + Vlíčí doupe
- událost č. 11: Joseph Goebbels + totální války
- událost č. 12: osvobození Mussoliniho + Skorzeny

CESTA DO PEKEL A ZPĚT (2. světová válka v Evropě 1939–1945)

OTÁZKY 4. kola osobnosti

autor: Mgr. Miroslav Stulák

osobnost' č. 1

Po vítězství Červenej armády pod Moskvou v decembri 1941 začali Spojené štáty americké s dodávkami potrebnej vojenskej techniky a ďalšieho materiálu do Sovietskeho zväzu. Značná časť konvojov postupovala zdĺhavou cestou cez Aljašku a Čukotský polostrov či južnou cestou cez Irán. Najrýchlejšia, ale súčasne najnebezpečnejšia cesta konvojov dopravných lodí viedla do dvoch prístavov v severnej časti Sovietskeho zväzu. Uvedte ich názvy a napíšte, ktorý z nich mohol byť využívaný celoročne vďaka teplému Golskému prúdu.

osobnost' č. 2

Jak se jmenoval tajný systém na šifrování zpráv, který využívaly ozbrojené složky nacistického Německa pro vzájemnou komunikaci? Dále uvedte alespoň příjmení matematika a zakladatele moderní informatiky, který jej dešifroval. Na závěr napište název pracoviště na britském území, kde k dešifrování zpráv docházelo.

osobnost' č. 3

V druhej polovici augusta 1942 pripravilo spojenecké velenie vojenskú operáciu, ktorej zmyslom bolo získať bojové skúsenosti pre budúcu veľkú inváziu na európsky kontinent. Uvedte názov miesta pokusu o vyloďenie jednotky vo veľkosti 6000 mužov, ďalej z ktorého štátu pochádzali takmer všetci priami účastníci akcie a na záver, aký bol jej výsledok.

osobnost' č. 4

V prvých mesiacoch roku 1944 narazily spojenecké oddiely v oblasti strednej Talie na ťažkou prekážku, kde dochádzalo až do kvetna k urputným bojům. Uvedte názov nemeckej obrannej linie a ďalej kľúčové miesto, jehož dobytí znamenalo, že cesta na Rím bola konečne voľná. Na záver napište, ktoré národnosti boli desiatitisíce vojaků, jimž velel generál Anders a ktorí sehráli v záverečných bojoch proti nemeckým jednotkám podstatnou roli.

osobnost' č. 5

Symbolicky v deň tretieho výročia napadnutia Sovietskeho zväzu sa začala najväčšia vojnová operácia v priebehu druhej svetovej vojny na východnom fronte. Uvedte jej názov a súčasne na území ktorých dnešných troch štátov, okrem Pobaltia, sa odohrávali hlavné boje.

osobnost' č. 6

V noci ze 17. na 18. srpna 1943 došlo k jedné z kľúčových událostí 2. světové války, která nepochybně přispěla ke konečné porážce nacistického Německa. Uvedte název obce v nejsevernější části Německa, která byla kvůli přilehlé vojenské výzkumné základně bombardována britským letectvem. Dále pojmenujte zbraň, jejíž smrtonosné užití bylo díky úspěšnému útoku RAF o několik měsíců oddáleno.

pozn: Správná odpověď = 2 body (maximální počet bodů 4. kola = 36)

SPRÁVNÉ ODPOVĚDI 4. kola

osobnost' č. 1: **Murmansk – Archangelsk – Murmansk**

osobnost' č. 2: **Enigma – Alan Turing – Bletchley Park**

osobnost' č. 3: přístav **Dieppe – Kanada** – výrazný **neúspěch** (= katastrofa)

osobnost' č. 4: **Gustavova** linie – klášter **Monte Cassino** - **Poláci**

osobnost' č. 5: **Bagration** – **Bielorusko** – **Ukrajina** – **Polsko**

osobnost' č. 6: **Peenemünde** – raketa **V-2**